

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9D

2. NÁHRADNÍ TERMÍN

C9PDD25C0T04

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povoleno pomůcky: psací potřeby

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu.**
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body.**
- Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.**
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná.**
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4 ☐ ☐ ☒ ☐

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvíte původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4 ☒ ☐ ☒ ☐

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšte čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena.**
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

- A) Ohromné výstražné tabule vyzývaly řidiče k opatrné jízdě.
- B) Zítřejší promítání nového filmu bude neobyčejně zajímavé.
- C) Minulý turnaj ve vybíjené měl poměrně vysokou návštěvnost.
- D) Na dovolenou u moře si s sebou vzala nové plavky se třpytkami.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 2–4

TEXT 1

<p>(1) Topol si zdříml, už je <u>stár</u>,
chvilku si k němu sednu.
Je k poledni, tak prudký žár
a bouřka v nedohlednu.</p> <p>(2) Takové spaní čert by vzal,
to nemá pro nás cenu.
V příkopě cvrček rozehrál
svou <u>tichou</u> kantilénu.</p> <p>(3) A slyšet bylo praskat klas,
ozval se zvonek z věže.
A naposledy kolem nás
dívenka přešla svěže.</p> | <p>(4) S obědem měla napospěch,
šla s červenými líčky.
Na římse zdí a kolem střech
švitoří vlaštovičky.</p> <p>(5) Topol se opět počal chvět,
jaképak ve dne spaní!
Z výšky se počal rozhlížet,
dlouho se díval za ní.</p> |
|--|--|

Vysvětlivka: *kantiléna* – delší část skladby založená na zpěvné melodii

(J. Seifert, *Poledne*, upraveno)

TEXT 2

Některá přídavná jména tvrdá mají jak **dlouhé tvary** (např. *živý, živá*), tak **krátké tvary** (např. *živ, živá*). Dlouhé tvary mají v koncovce dlouhou samohlásku (např. *živ-ým*), případně dvojhlásku. Krátké tvary nemají v koncovce dlouhou samohlásku ani dvojhlásku.

Pozn. Koncovka je část slova, která stojí na jeho konci a při ohýbání slova se mění.

2 Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- A) Muž promlouvající v textu přesně specifikoval denní dobu, kdy se vzbudil z tvrdého spánku.
- B) Osoba promlouvající v textu přesně identifikovala směr, odkud k topolu přišla červenající se dívka.
- C) V druhé sloce je užit tvar zájmena *my*, jímž osoba promlouvající v textu nejspíše označuje sebe a starý topol.
- D) V páté sloce je užit tvar zájmena *ona*, jímž muž promlouvající v textu nejspíše označuje dívku, která mu právě přinesla oběd.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o dvou přídavných jménech podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.)

- A) Jak *stár*, tak *tichou* jsou krátké tvary.
- B) Ani *stár*, ani *tichou* nejsou krátké tvary.
- C) Pouze *stár* je krátký tvar přídavného jména.
- D) Pouze *tichou* je krátký tvar přídavného jména.

1 bod

4 Které z následujících tvrzení o druhé sloce TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Pomocí metafor je zde vyjádřeno, že cvrček vydával zvuky.
- B) Pomocí personifikace je zde vyjádřeno, že kantiléna se sama ztišila.
- C) Přímou, tj. nikoli pomocí metafor, je zde vyjádřeno, že cvrček vydával zvuky.
- D) Přímou, tj. nikoli pomocí personifikace, je zde vyjádřeno, že kantiléna se sama ztišila.

max. 4 body

5 Přiřadte k jednotlivým souvětím (5.1–5.4) odpovídající tvrzení (A–F).

(Žádná možnost z nabídky A–F nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

5.1 Můj otec neumí anglicky, a tak se minulý týden rozhodl, že začne dvakrát týdně chodit do jazykové školy.	_____
5.2 Když se jednání chýlilo ke konci, vyjednávací tým přistoupil na některé požadavky, které byly předloženy.	_____
5.3 Při úklidu jsem našel pár starých dopisů, napsaných během těch letních prázdnin, kdy jsme se poprvé setkali.	_____
5.4 Poslala mu své první povídky, aby získala důležitou zpětnou vazbu, a to především ohledně zvolených témat.	_____
-
- A) Toto souvětí se skládá ze dvou vět: druhá věta rozvíjí sloveso z první věty.
 - B) Toto souvětí se skládá ze dvou vět: druhá věta rozvíjí podstatné jméno z první věty.
 - C) Toto souvětí se skládá ze tří vět: druhá věta rozvíjí sloveso z první věty.
 - D) Toto souvětí se skládá ze tří vět: druhá věta rozvíjí podstatné jméno z první věty.
 - E) Toto souvětí se skládá ze tří vět: třetí věta rozvíjí sloveso z druhé věty.
 - F) Toto souvětí se skládá ze tří vět: třetí věta rozvíjí podstatné jméno z druhé věty.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6–10

(1) Rybníky se v našich končinách zakládaly již ve středověku, a to především pro chov ryb. Rybí maso totiž bývalo vyhledávaným pokrmem. Za nejchutnější rybu byl považován kapr, jemůž v Čechách byla dlouho dávana přednost před jinými druhy ryb (např. pstruhy, lososy). Původní způsob chovu ryb byl dost jednoduchý: v rybnících žily ryby různého stáří a při výlovu se chytaly jen **ty** největší.

(2) Zlatá éra rybníkářství u nás nastala v 16. století. Tehdy na panství rodu Rožmberků vznikly celé rybníční soustavy (ta v blízkém okolí Třeboně se zachovala dodnes) a začal se také uplatňovat nový chov ryb, v jehož důsledku se zásadně zvýšily dosavadní výnosy z rybníků. Zavedl **ho** Štěpánek Netolický.

Tento rybníkář začínal jako pomocník královského fišmistra¹. Když byl časem povýšen, získaných zkušeností využil nejen při stavbě rybníků v místech, kde terén umožňoval snadné zadržení vody, ale i při zavádění nových trendů. Mezi ně patří třeba tzv. třístupňový systém chovu. V prvním stadiu se ve třecím rybníku vylíhl potěr. Ten se po roce přesadil do středně velkého výtažného rybníka a po dalším roce ryby putovaly do toho největšího. Odtud se po dvou až třech letech lovily pro trh.

(3) Na práci Štěpánka Netolického navázal Jakub Krčín z Jelčan, jeden z nejznámějších českých rybníkářů. Jeho největším dílem se stal rybník Rožmberk s hrází dlouhou téměř 2,5 km. Stavba Rožmberku byla zahájena roku 1584 a podílelo se na ní 800 dělníků. Jejich práce byla sice těžká, ale docela dobře placená: za každý odpracovaný den dostali STRAVU (TJ. DVA ŽEJDÍKY OVESNÉHO PIVA A PŮLKU CHLEBA) a mzdu 4 až 6 grošů. Pro srovnání – sekáči na polích tehdy za svou práci denně dostávali jen jeden a půl groše.

Dnešní Rožmberk má zhruba poloviční rozlohu oproti té původní. S rozlohou 647 ha ovšem stále zůstává největším českým rybníkem.

¹ fišmistr – porybný, správce rybníka

(N. Kubů, České země v době renesance, upraveno)

max. 2 body

6 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
6.1 V minulosti byla v Čechách alespoň nějakou dobu preferována konzumace kaprů před konzumací lososů.	☐	☐
6.2 Na pozici pomocníka královského porybného se Štěpánkovi Netolickému podařilo prosadit tzv. třístupňový chov ryb.	☐	☐
6.3 Ryby chované v tzv. třístupňovém chovu se k zákazníkům dostaly nejdříve po pěti letech od vylíhnutí potěru v třecím rybníku.	☐	☐
6.4 V 16. století byla denní mzda dělníků pracujících v oboru rybníkářství ve srovnání s dělníky pracujícími v zemědělství více než čtyřnásobná.	☐	☐

1 bod

7 Které z následujících tvrzení o zájmenech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé, vezmeme-li v potaz také smysl sdělení?

- A) Zájmeno **ty** odkazuje ke slovu *ryby*, zájmeno **ho** odkazuje ke slovu *chov*.
- B) Zájmeno **ty** odkazuje ke slovu *rybníky*, zájmeno **ho** odkazuje ke slovu *chov*.
- C) Zájmeno **ty** odkazuje ke slovu *ryby*, zájmeno **ho** odkazuje ke slovu *důsledek*.
- D) Zájmeno **ty** odkazuje ke slovu *rybníky*, zájmeno **ho** odkazuje ke slovu *důsledek*.

1 bod

8 V souvětí podtrženém ve výchozím textu jsou užita slovesa *zahájit* a *podílet se*. Které z následujících tvrzení o těchto slovesech je pravdivé?

- A) Obě tato slovesa jsou užita v činném rodě.
- B) Obě tato slovesa jsou užita v trpném rodě.
- C) Sloveso *zahájit* je užito v činném rodě, sloveso *podílet se* je užito v trpném rodě.
- D) Sloveso *zahájit* je užito v trpném rodě, sloveso *podílet se* je užito v činném rodě.

1 bod

9 Které z následujících tvrzení o úseku zapsaném ve výchozím textu velkými písmeny je pravdivé?

- A) Slovo *strava* je v tomto úseku významově nadřazené pouze jednomu slovu, a to *chleba*.
- B) Slovo *strava* je v tomto úseku významově nadřazené celkem dvěma slovům, a to *pivo* a *chleba*.
- C) Slovo *strava* je v tomto úseku významově nadřazené celkem dvěma slovům, a to *žejdlík* a *chleba*.
- D) Slovo *strava* je v tomto úseku významově nadřazené celkem třem slovům, a to *žejdlík*, *pivo* a *chleba*.

max. 3 body

10 Vypište z druhé části výchozího textu tři podstatná jména rodu středního, která jsou v 1. pádě čísla jednotného tříslabičná.

(Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

max. 2 body

11 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je zapsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
11.1 Havraní vlasy jí padaly z čela a jemně se dotýkaly jejích sněhobílých ramen.	☐	☐
11.2 Pokud to alespoň nezkusíš, nikdy se svému vytouženému cíli ani nepřiblížíš.	☐	☐
11.3 Hliněnné domky na okraji vsi byly sice prosté, ale poskytovaly turistům dostatek soukromí.	☐	☐
11.4 Pohled ze Šumavy nám bohužel dosud nepřišel, protože sestra zřejmě napsala špatné směrovací číslo.	☐	☐

1 bod

12 Na vynechané místo (*****) v české pranostice doplňte příslušné sloveso v náležitém tvaru.

Lucie noci *****, ale dne nepřidá.

13 Seřadte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- A) Pak je pustila, o krok ustoupila a povzdechla si. Věděla jsem, že Bába každým rokem posílá z ostrova domů spoustu dívek, protože nemají správné ruce.
- B) Moře ze mě všechno servalo – šaty, kouzla, a dokonce i drzost. Zahanbeně jsem si stahovala dlouhé vlasy, abych alespoň trochu zakryla své tělo. Ale Bába už sňala svůj šál a dala mi ho kolem ramen.
- C) Neuměla jsem jí odpovědět. Mé jméno vybledlo ve vycházejícím ostrovním slunci jako hvězda včerejší noci. Choulila jsem se do šálu a beze slova jsem na ni zírala. „Ukaž,“ řekla mi a vzala mé ruce do svých dlaní.
- D) Byl měkký a šedivý jako peříčka hrdličky. Obklopila mě vůně koření a kouzel, jež jsem se toužila naučit. Bába si mě zvědavě prohlížela: „Jak se jmenuješ, dítě?“
- E) „Copak nám to dnes bůh moří vyvrhnul na břeh?“ pronesla ke mně Bába. Uctivě jsem před ní poklekla. Teprve teď jsem si všimla, že jsem nahá.
- F) Nepomůže jim ani to, že dokážou létat po obloze. Mohla jsem být jednou z nich, nebýt mých kostí. Proto mě nechala na ostrově, i když jí zdravý rozum velel nedělat to. Kostí jsou totiž pro dobré ruce nejdůležitější.

(Ch. B. Divakaruni, *Vládkyně koření*, upraveno)

13.1 _____

13.2 _____

13.3 _____

13.4 _____

13.5 _____

13.6 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Spin-off *Joey* je oproti svému legendárnímu předchůdci opravdu slabým odvarem. Postava se sice jmenuje stejně, Matt LeBlanc odvádí víceméně podobný výkon jako v seriálu *Přátelé*, ale sám naprosto nemá šanci utáhnout celý seriál. Znatelně tu chybí špičkování s Chandlerem (vzpomeňte si na slavnou scénu s krocanem) nebo vylomeniny s potrhlou Phoebe. Nového *Joeyho* by zkrátka nezachránily ani kuře s kachnou.

1 bod

14 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Tento text, jehož účelem je zhodnotit spin-off *Joey*, je adresován čtenáři, který se v dané oblasti alespoň trochu orientuje.
- B) Tento text, jehož účelem je zhodnotit spin-off *Joey*, je adresován nezasvěcenému čtenáři, jenž všechny potřebné informace získá až po přečtení textu.
- C) Tento text, jehož účelem je formou pozitivního komentáře doporučit spin-off *Joey*, je adresován čtenáři, který se v dané oblasti alespoň trochu orientuje.
- D) Tento text, jehož účelem je formou pozitivního komentáře doporučit spin-off *Joey*, je adresován nezasvěcenému čtenáři, jenž všechny potřebné informace získá až po přečtení textu.

- 15 Souvětí:** Tato budova, která dnes slouží jako umělecká galerie, je jednou z nejzajímavějších staveb minulého století.

Která z následujících možností je gramaticky správnou větou jednoduchou, jež zachovává význam výše uvedeného souvětí?

- A) Tato budova, dnes sloužící jako umělecká galerie, jedna z nejzajímavějších staveb minulého století.
- B) Tato budova dnes slouží jako umělecká galerie a jednou z nejzajímavějších staveb minulého století.
- C) Tato budova, jedna z nejzajímavějších staveb minulého století, dnes slouží jako umělecká galerie.
- D) Tato budova je jednou z nejzajímavějších staveb minulého století a dnes sloužící jako umělecká galerie.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Lázně byly díky svým pozitivním účinkům využívány už v dávné historii – jedny z těch nejstarších se nacházejí na jihovýchodě Španělska. Tamější léčivé prameny již v 5. století před Kristem uzdravovaly místní obyvatele i zbožné poutníky.

K rozvoji světového lázeňství významě přispěla také naše země. Největší rozmach lázní na českém území nastal v období 18. až 20. století. Tehdy lázeňská města v Čechách i na Moravě získala svou typickou podobu. Byly postaveny lázeňské domy a hotely, zakládaly se parky a kolem vřídels vznikly kolonády, které svou poklidnou atmosférou zhlásky k odpočinku nejednoho lázeňského hosta.

Lázeňská města se zároveň stala vyhlášenými centry společenského dění. V době největšího rozkvětu se sem sjížděli vlivné osobnosti. Oblíbeným se stal především západočeský trojúhelník: kromě Karlových Varů ho tvoří Františkovy Lázně a Mariánské Lázně. Zde se pravidelně scházela elita, byla vedena politická i obchodní jednání a pořádaly se koncerty i divadelní vystoupení.

(www.lecebnelazne.cz, upraveno)

max. 4 body

- 16 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.**

(Slova zapište bezchybně; ohebná slova zapište ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Vlastní jména jsou zapsána správně. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

max. 2 body

- 17 Ke každé z následujících podúloh (17.1 a 17.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.**

(Slova musí být zapsána pravopisně správně.)

- 17.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem SMÍCH, skloňuje se podle vzoru HRAD a obsahuje předponu.
- 17.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem UČIT, skloňuje se podle vzoru MUŽ a neobsahuje předponu.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 18–23

TEXT 1

(1) Při našem letním pobytu v Drážďanech zažil George jisté dobrodružství. Nedaleko nádraží byl krámk, kde měli ve výloze několik polštářků. Jeden za dvacet marek. Já, Harris a George jsme často chodili kolem a George vždy říkal, že takový polštářek by udělal radost jeho tetě. Na svou tetu myslel celou cestu: denně jí psal dopisy a z každého města jí poslal dárek. Podle mého mínění to dost přehání. Jakožto synovec odmítám ten Georgeův nemožný standard napodobovat.

Jednou v sobotu se George vydal do toho krámk. Čekali jsme na něj v hotelu několik hodin. Když se konečně vrátil, nic nenesl a na naše otázky odpovídal stroze. Až krátce po setmění, když jsem s ním v našem apartmá zůstal o samotě, George spustil: „Můj milý Jerome, **stejně** jsou ti Němci zvláštní. Netvrdím, že německy mluvím plynne, ale **obyčejně** se vyjádřím dost **srozumitelně**. Mám v tom docela praxi. Ale dnes... V tom krámku mě přivítala mladá dívka, moc hezká a **poněkud** upejpavá. Rozhodně nepatřila k dívkám, od jakých bys čekal, že něco takového udělají. Ale k věci, příteli. Ta dívka se usmála a co prý si přeju. Položím před ni dvacet marek a požádám o jeden polštář. Ona vykulila oči a řekla, že jde o nějaký omyl. Vtom zezadu přišla jiná dívka a ta první jí cosi pošeptala. Vzápětí mi ta druhá rázně sdělila, že žádný polštář nedostanu. To mě rozzlobilo. Dostanu ho, povídám jí se vši rozhodností. Najednou mi ta první dala pusy a utekla ven. Byl jsem tak zmatený, že jsem na pultu nechal ležet svou bankovku a odešel bez polštářku. Pak jsem se skoro tři hodiny procházel, abych se vzpamatoval.“

(2) „Poslouchej. A když jsi té slečně z obchodu říkal, že od ní chceš polštář, co přesně jsi řekl?“ zeptal jsem se zvědavě.

„No, použil jsem německé slovíčko Kuss.“

„Tak to nemáš žádný důvod ke stížnostem. Kuss je polibek, polštář se řekne Kissen.“

(J. K. Jerome, *Tři muži ve člunu a na toulkách*, upraveno)

TEXT 2

Nesklonná podstatná jména mají ve všech pádech obou čísel stejný tvar. Většinou jde o přejatá slova zakončená na samohlásku, např. *menu* (*menu bylo zajímavé, sestavil jsem menu, v menu byly chyby* aj.).

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
18.1 Alespoň jeden z rodičů Jeroma má sourozence.	☐	☐
18.2 Drážďany byly první zastávkou na cestě, kterou George a jeho dva přátelé podnikli.	☐	☐
18.3 George začal příhodu, kterou zažil v krámku poblíž nádraží, vyprávět svému příteli někdy během sobotního večera.	☐	☐
18.4 George prohlásil, že na základě prvního dojmu očekával, že upejpavá dívka bude vykonávat jinou profesi, než je prodavačka.	☐	☐

max. 3 body

19 Vypište z druhé části TEXTU 1 tři shodné přívlastky.

(Zdroj uvedený v závorkách není součástí druhé části TEXTU 1. Slova *Kuss* a *Kissen* neposuzujte, nejsou správným řešením. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného větného členu, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. Pokud tedy vypíšete skladební dvojici, např. přívlastek + předmět, bude to považováno za chybu.)

1 bod

20 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež jsou v kontextu TEXTU 1 antonymy?

(První slovo z každé dvojice pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) stejně – odlišně
- B) obyčejně – neobyčejně
- C) srozumitelně – nesrozumitelně
- D) poněkud – trochu

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o dvou úsecích podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

- A) V prvním úseku George reprodukuje promluvu dívky, v druhém úseku reprodukuje pomocí přímé řeči svou promluvu.
- B) V prvním úseku George reprodukuje slova, jimiž reaguje na dívku, v druhém úseku reprodukuje pomocí přímé řeči svou promluvu.
- C) V prvním úseku George reprodukuje promluvu dívky, v druhém úseku reprodukuje pomocí nepřímé řeči slova, jimiž reaguje na Jeroma.
- D) V prvním úseku George reprodukuje slova, jimiž reaguje na dívku, v druhém úseku reprodukuje pomocí nepřímé řeči slova, jimiž reaguje na Jeroma.

1 bod

22 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje nesklonné podstatné jméno?

(Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.)

- A) mám v tom docela praxi
- B) podle mého mínění to dost přehání
- C) že jsem na pultu nechal ležet svou bankovku
- D) když jsem s ním v našem apartmá zůstal o samotě

1 bod

23 Která z následujících možností nejlépe vystihuje TEXT 1?

- A) Pro tento text platí: vykazuje znaky nonsensové literatury a jeho součástí je detailní popis polštářků.
- B) Pro tento text platí: vykazuje znaky humoristické literatury a jeho součástí je detailní popis polštářků.
- C) Pro tento text platí: vykazuje znaky nonsensové literatury a detailní popis polštářků není jeho součástí.
- D) Pro tento text platí: vykazuje znaky humoristické literatury a detailní popis polštářků není jeho součástí.

1 bod

24 Ve kterém z následujících větných celků je správně zapsána interpunkce?

- A) Řada lidí, kteří veřejně vystupují naše výrobky, často využívá při práci.
- B) Zejména ve chvílích, kdy jsme smutní, zaujímáme schoulený tělesný postoj.
- C) Rozhodni se včas, ideálně ještě dnes lístky na zápas, budou brzy vyprodané.
- D) Po těch zmatcích při odbavování, ho už nedonutíš, aby příště cestoval letadlem.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–28

(1) Vědcům se poprvé podařilo vypěstovat rostliny v půdě, jež pochází z Měsíce. Semínka zasadili do vzorků půdy odebraných v roce 1969 během mise Apollo 11. ***** velkému úžasu vědců vyklíčila za dva dny. Následujících šest dnů rostliny vypadaly stejně, jako kdyby byly vysazeny v zemské půdě, poté se ale začaly vyvíjet pomaleji. Ve většině případů nedorostly do běžných rozměrů, ale zakrtněly. ***** jde o zásadní průlom.

V letech 1969 až 1972 bylo v rámci programu Apollo přivezeno 382 kilogramů vzorků půdy a hornin. Většina z nich však byla uložena mimo dosah lidí pro budoucí vědecké využití. Dříve proto vědci experimentovali jen s půdou vyrobenou ze sopečného popela zemského původu, která tu měsíční měla alespoň částečně simulovat. Počátkem roku 2021 konečně NASA poskytla nepatrnou část vzorku vědcům z Floridské univerzity a dlouho očekávaná výsadba do měsíční půdy se uskutečnila ještě v květnu téhož roku.

(2) „Máme **obrovský** zájem tento výzkum podporovat i nadále, musíme totiž najít nové možnosti, které budou ve vesmíru **přiměřenou** náhradou za pozemské zdroje potravy,“ uvedl v jednom rozhovoru Bill Nelson, dnes již bývalý generální ředitel NASA. Novinářům dále vysvětlil, že daný výzkum může zásadně přispět k inovacím týkajícím se pěstování rostlin v těch oblastech Země, kde nejsou příznivé podmínky pro rozvoj zemědělství.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Sopečný popel pocházející ze Země má totožné složení jako půda pocházející z Měsíce.	☐	☐
25.2 Ze semínek zasazených do půdy, která byla přivezena z Měsíce, vědci vypěstovali rostliny poprvé v roce 1969.	☐	☐
25.3 Vývoj rostlin, které byly pěstovány v půdě pocházející z Měsíce, se zpomalil již šestý den od zasazení semínek do půdy.	☐	☐
25.4 Impulesem pro experiment s pěstováním rostlin v měsíční půdě se staly negativní zkušenosti se zemědělstvím v málo úrodných oblastech.	☐	☐

1 bod

26 Na každé ze dvou vynechaných míst (*****) ve výchozím textu je nutné doplnit slovo tak, aby byl příslušný větný celek gramaticky správný a text jako celek smysluplný. Ve které z následujících možností jsou uvedena obě tato slova?

- A) K – Přesto
- B) K – Přestože
- C) Díky – Přesto
- D) Díky – Přestože

1 bod

27 Tvrzení: Slovo *obrovský* má ve výchozím textu význam ●●●● a synonymem slova *přiměřený* je v kontextu tohoto textu slovo ●●●●.

Která dvě slova je nutné doplnit na vynechaná místa (●●●●) ve výše uvedeném tvrzení, aby toto tvrzení bylo pravdivé?

(Slova *obrovský* a *přiměřený* jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

- A) enormní – adekvátní
- B) excelentní – adekvátní
- C) enormní – abnormální
- D) excelentní – abnormální

28 Která z následujících možností nejlépe vystihuje druhou část výchozího textu?

- A) V této části autor výchozího textu cituje slova bývalého generálního ředitele NASA a dodává vlastní stanovisko k jeho sdělení.
- B) V této části autor výchozího textu cituje slova bývalého generálního ředitele NASA, vlastní stanovisko k jeho sdělení však nedodává.
- C) V této části autor výchozího textu cituje část rozhovoru, který on sám vedl s bývalým generálním ředitelem NASA, a dodává vlastní stanovisko k jeho sdělení.
- D) V této části autor výchozího textu cituje část rozhovoru, který on sám vedl s bývalým generálním ředitelem NASA, vlastní stanovisko k jeho sdělení však nedodává.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 29

Na včerejším jednání byla věnována pozornost především projektům ***** na prevenci domácího násilí. O našich ●●●●, kteří se touto problematikou zabývají, hovořili všichni přítomní s uznáním.

max. 2 body**29****29.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *zaměřený*, který patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu.****29.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *kolega*, který patří na druhé vynechané místo (●●●●) ve výchozím textu.**

(Po doplnění náležitého tvaru musí být příslušný větný celek gramaticky i pravopisně správný.)

max. 3 body**30 Přiřadte k jednotlivým slovům (30.1–30.3) odpovídající tvrzení (A–E).**

(Žádná možnost z nabídky A–E nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

- 30.1 seskočit _____
- 30.2 zauvažovat _____
- 30.3 dovyprávět _____

- A) Toto slovo má pouze jednu předponu a ta je slabičná.
- B) Toto slovo má pouze jednu předponu a ta je neslabičná.
- C) Toto slovo, jehož kořen je složený ze tří hlásek, má celkem dvě předpony: obě jsou slabičné.
- D) Toto slovo, jehož kořen je složený ze čtyř hlásek, má celkem dvě předpony: obě jsou slabičné.
- E) Toto slovo, jehož kořen je složený ze čtyř hlásek, má celkem dvě předpony: jedna z nich je neslabičná.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.